

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiselni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEREK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c
ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISNE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

KRVAVEČA LJUBLJANA.

V piškavi in čez vse korupirani Avstriji je ukorenjena navada, da naj si bo Italijan ali Nemeec ali kdorsibodi, več svobode vživa kot pa Slovenec. Slovenec nima na rodni zemlji druge pravice, kot da plačuje davke, kateri v primerju dohodkov, presegajo enakost razmerja, z drugimi kraji, in pa, da plačuje kroni davek v osebnosti svojih hrabrih sinov, kateri so gotovo pri vsaki vojni prvi na vrsti bili, da so svoje mlado življenje za druge "trote" žrtvovali; za vse drugo pa ni Slovenec — tako si vsaj mislijo vladajoči krogi. — ter mu vlada preko ustavno zagotovljene pravice, odreka vsako trohico samostojne svobode.

Na Kranjskem je 95% Slovenec in pa samo 5% Nemecev, katerim so Kočevarji prišteti in le ti tvorijo večino "kulturno" nemškega življa na Kranjskem. V Ljubljani živi nekaj Nemecev, kateri so vsega spoštovanja vredni, ter tudi vživajo nekaljeno naklonjenost slovenskega prebivalstva. Toda je pa nekaj mestnih "bumbsov", katerih očetje so si v Ljubljani med slovenskim ljudstvom premoženje nagromadili, in le ti "bumbsi" ga sedaj, kot premožni nemškutarji, trosijo in Slovence pri vsaki priliki, ne samo izzivajo temveč čisto prav po tolovajski napadajo, kar se je zadnje čase pogostoma zgodilo. To je dalo povod, da so se Slovenci v Ljubljani na odporno stališče postavili in prišlo dne 19. septembra t. l. do rabuke. Skrajna netaktnost nemškega deželnega predsednika je hitro vojaško pomoč pozvala, ter je ukazal mlečnozobi poročnik Mayer, od nemškega pešpolka št. 27, na Slovence v slovenski Ljubljani — streljati in sta bila 2 usmrčena veliko pa več ali manje ranjeni.

Da se je kri prelivala, med sicer povsem mirnim ljudstvom, je vlada kriva. Deželni predsednik Schwarz na Kranjskem živi, a zatira in šikanira Slovence kjer le more. Slovensčina se v uradih in povsod zapostavlja, ter nemščina vsiljuje. Slovenski sposobni uradniki se preterirajo med tem, ko se slovensčina popolnoma nezmožni Nemei protežirajo in le ti Slovence z "grainerischer trotel, ohs i. t. d." nazivljajo! Da se mora temu konec narediti, je samo na sebi umevno. Ljubljanski župan g. Hribar, je možato nastopil, ter od vojaške oblasti zahteval, da ima morilec v častniški obleki Mayer, takoj Ljubljano zapustiti, kar se je tudi zgodilo, ko je popoln, pod zaščito svojih "kolegov" in orožniških bajonetov, iz Ljubljane pobegnil.

Ob jenem so bile rabuke med Slovence in Nemece oziroma Nemčurji v Celju, Mariboru, Ptuj in v Trstu. V Trstu so se Lahi Slovence pridružili, ter upili: "Fouri Germani i fouri Tedeschi!" V Dalmaciji bi bilo pa med Hrvatini in Italijani skoraj do resnih sporov prišlo.

Radovedni smo, kako stališče bodo klerikalni poslanci v prihodnjem parlamentnem zasedanju, zavzemali. Vojno ministrstvo je bajer čster ukor ljubljanski vojaški oblasti dalo; a vidili bomo če bojo klerikalni poslanci, tudi sedaj vojnemu ministru, kar na

kročniku ogromne vsote in mladenče na izobilje — podali.

Cesar Franc Jožef je avstrijski prestol zasedel, ko je kri takorekoč v potokih tekla, kdo nam je porok, da ga ne bo med prelivanjem krvi tudi zapustil!!

LEO NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ.

Dne 10. sept. je na Jasni poljani, prvak vseh modrijanov grof Leo Tolstoj svoj 80 rojstni dan obhajal. Toda on, Tolstoj, ga ni obhajal, on je skromen in živi tiho v zakotni Jasni poljani, živi za svoj bedni narod in živi za vesolni svet.

Da je to tem tako, dokazujejo dejstva, ko mu je, ne samo ruska inteligenca čestitala, temveč čestitala mu je v izbrano laskovih izrazih vsa inteligenca slovanskih narodov celega sveta.

Kakor je to že navada, da resnica v oči kolje, tako je tudi odkritosrčnost in nespodbijoče ozi gosanje napram ruske krvočnosti in nadute duhovščine, mnogo neprilik nakopalo velikemu modrijanu. Na vse pretege so se ruska vlada, kakor tudi sijoda roka v roko trudili, da bi starčku zadni čas življenja zagrenili. Toda ni se jim posrečilo! Ljudski, kot božji glas je zahrmedel iz vseh delov sveta, da mu v zahvalo in proslava nadomesti ono, kar mu bojazljive kukavice, tresoč se pred njegovo besedo — kradejo, namreč v polni meri zaslužen — poštenje in spoštovanje. —

Kedaj mu bi bili ruski trinog in njegova krvočena druhal, že vrat zavili, ako ne bi mož poštenjak se Tolstoj imenoval; toda Tolstoj je ob jenim Lev in pred levom podle kukavice bojé, trepečejo: njegov glas prešine nasprotnike, kateri imajo le še pogum, da šikanirajo, kot na primer z izobčenjem in takim stvarmi, kar Tolstoju l: v zabavo služi Brezmejno neumna sijoda (najvišja duhovščina) je vsem vsenučilščam prepovedala, vsako proslavlje Tolstojevega rojstnega dne, toda v zadoščenje naj mu bo; ko se je vsa inteligenca vkljub vsem, prepovedi svoji dolžnosti odzvala v polni meri. Tako se je v prvi vrsti vsa ruska inteligenca skupno brzojavnim petem Tolstoju poklonila. Brzojavka se glasi: "Danes, ko so pogledi celega civiliziranega sveta obrnjeni na Jasno poljano, kjer je stala pred 80 leti vaša zibelka, je tudi naša želja, da se pridružimo vsem onim vašim prijateljem, ki čutijo potrebo, da pozdravijo Leva Nikolajeviča, ter mu voščijo dolgo življenje na čast in korist domovine. Prejmite od vaših čestilcev izraz globoke hvalečnosti za vaše enostavne, toda velike resnice in vlepomembne besede, s katerimi ste sredi laži in zmot na dnu naših duš zbudili lepe čute, do tedaj zadušene v dnevnem življenju. V svojih sreih čutimo veliko resnico vaših besed ter jih toplo želimo uvesti v življenje, toda še vedno nam manjka moči, da bi sledili vašim sledovom. In ravno to globoko spoznanje slabosti nas sili, da se tembolj globoko poklonimo vam, da ste zbudili našo zavest, uspravano vsled farizejskih časov in okolnosti. Želimo iz vse duše, da se ohranite še dolgo v zdravju in svežosti duha v slavo domovine in v korist človeštva."

To so besede, katere iz sreca pridejo in v sree sežejo. In vsaki, ko lič kaj razumen človek vé, kaj da je Lev Tolstoj za trpeče ljudstvo storil in kolikim vzdihajočim je bil uteha — ne samo z besedo temveč tudi djansko. — ter ž njimi svoje imetje bratsko delil. Kdo ne bi moža ljubil in spoštoval, ko za svojega bližnjega vse žrtvuje, v vsakem svojega bližnjega vidi, sovražnike pomiluje in slabo z dobrim povračuje? Misli bi marsikdo, da ga ni človeka, ko ima le trohico poštenja v sebi, da bi mogel Tolstoj nasproten biti; a žal, vendar se taki izmečki dobe, toda hvala previdnosti, da so le redki.

Ni davno tega, ko se je za nekakega kritika o Tolstoju pojavil "Glasnik" v Calumetu. Le ta list

je pisal, da Tolstoja nikdo ne spoštuje in čisla razven en par socialistov. Lej ga no! Kdo bi si bil mislil, da so mazači okoli "Glasnika" tako bistré glavice? Toda ta izjava je za nas socialiste jako laskava, ko "Glasnik" nas nehote k inteligenci prištevava, a sam sebi pa dá ubožno spričevalo o duševni onemoglosti, katero mu mi odkrito potrdimo in z obredvema rokama podpisemo.

Veleum dotične notice mora naročnike na "Glasnik", za grozno nerazodne in nevedne čitatelje smatrati, ko se predrzne tako brezmejno neumnost pisati. Kedaj se je pa grof Tolstoj izjavil, kot pristaš socialistične stranke? Nikoli, ko Tolstoj sploh k nobeni stranki ne spada. On je modrijan in ljudoljub v vsem obsegu in drugega nič. Da ga socialisti spoštujejo in cenijo veliko više kot navadnega človeka je čisto naravno, ko socializem se k inteligenci prištevava, kar klerikalizem ne more storiti in to "Glasnik" posredno tudi sam pripozna.

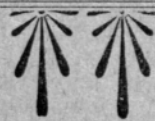
To nemoremo zapopasti, da more en list svoje čitatelje na tak način žaliti, kakor je "Glasnik" to storil, češ pišemo kar hočemo, saj naši čitatelji nič ne razumijo. Ha, to je prav dobro! Toda mi, iz našega stališča, smo pa drugega mnenja in sicer iz dvojnih vzrokov: Ta manji vzrok je, da "Glasnik", pardon, ne Glasnik, Glasnik je papir in le ta je potrpežljiv, nanj se maže, kakor kdo razumi, temveč pisac je odgovoren; tedaj, ta manji vzrok je, da pisar takih budalosti razsodnost svojih čitateljev podcenil ter jih naravnost žali. Drugi vzrok, — in kateri bo pravi — je pa ta, da pisac omenjene notice, ne vé ničesar, možnani so mu zvodenezi, niti obzorje ne razločuje in se bojimo, da tako neumno pisarenje, kakor je bilo v calumetskem "Glasniku" o Tolstoj, pomeni, da je dotični pisac popolnoma zrel za v — norišnico.

Kako osrečiš svojo ženo.

Neki londonski časopis je prinesel nedavno navodilo mladim možem, kako moreje napraviti svoje žene srečne in zadovoljne. Posebno pomembna so sledeča navodila: Zdržnj predvsem iluzije ter si kot mož ravno tako prizadevaj dopasti ženi, kakor si delal pred poroko. — Pomisli, da je novo življenje, ki je zato le epizoda, za ženo popoln preobrat njenih misli in navad ter ji je sploh nerazkrita dežela Imej tedaj potrpljenje ž njo. — Reci ji pri priliki, da jo imaš rad. Sicer ve to sama; toda vendar rada sliši. — Žačni vsako stvar v taki meri, kakor jo tudi moreš nadaljevati: to velja posebno v denarnih zadevah, in nežali njenega čuta s tem da jo primoraš prositi za denar. Za to stvar moraš imeti fino čustvo, ker denarno vprašanje je poglavitna točka za prepire v rodbinah — Bodi pozoren v malenkostih. Edina cvetka more čestokrat olepsati cel dan. — Obvesti jo o svojih skrbeh ravno tako, kakor o svojem veselju. Dva prenašata trpkosti laglje kakor pa en sam. Saj je tvoja žena, ne pa sestra, in ljubi te. To stori si ji dolžan in mogla ti bo dati marsikak dober svet. — Prenašaj ob priliki njene solze, možje morajo delati, ženske pa se morajo jokati. — Ne osramoti je z javno kritiko. Ako ji imaš kaj očitati, stori to doma. — Ne pozabi je poljubiti, kadar odhajaš in prihajaš. — Dopolvej ji, da je edina ženska, ki si jo sploh kdaj ljubil, to je velikega pomena. — Ne zbadaj je, ako ne moreš prenašati, da te ob priliki tudi ona zbadajo. — Postopaj ž njo kakor s tovarišem ali prijateljem, toda ne pozabi nikoli, da je predvsem ženska, ki potrebuje tvoje podpore in pomoči.

Nič ni blagodejniši in razveseljuječe, kot če si bolečim oproščen! Nobeno sredstvo ne doseže to tako hitro in gotovo, kakor svetovno znani "Pain Expeller s sidro". Na celem svetu se z uspehom rabi. Samo 25c. in 50c.

PRESELITEV!

Frank Sakser Co.

in

"Glas Naroda"

se nahaja od sedaj naprej
v lastni hiši

82 CORTLANDT ST.,

To je tik Pennsylvania železnice,
postaja Cortlandt St. Station ali
dober blok od Baltimore & Ohio
železnice . . . . .

Pozor Rojaki!

Gotovo pomoč v boleznih zadobite, ako se obrnete na Dr. R. Mielke-ja, vrhovnega zdravnika najstarejšega in najzanesljivejšega zdravniškega zavoda za Slovence v Ameriki:

THE COLLINS N. Y. MED. INSTITUTA

On ima nad 40 letno prakso v zdravljenju vseh boleznih ter EDINI ZAMORE JAMIČTI za popolno ozdravljenje vsake notranje ali zunanje bolezni, pa naj bode ista akutna ali zastarela (kronična), kakor:

bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah, boleznih mehurju, vse bolezni v trebušni votlini, — potem v nosu, glavi in grlu, nervoznost, živčne bolezni, boleznih srca, katar, prehlad, težko dihanje, bronhialni, prsni in pljučni kašelj, bljuvanje krvi, nepravilno prebavo, neuralgijo, reumatizem, giht, trganje in bolečine po udih, zlato žilo, grižo, otekline, vodenico, padavico ali božjast, nemočnost v spolnem občevanju, polucije, posledice onanije, šumenje v ošesih in tok iz ušes gluhost, izpadanje las, mazulje, srbečino, lišaje, hraste in rane, vse bolezni na notranjih ženskih ustrojih, glavobol, neredno mesečno čiščenje, belitok, padanje maternice, neplodovitost i. t. d.

On edini na posebni moderni način hitro in zanesljivo ozdravi jetiko in sifilis, kakor tudi vsako tajno spolno bolezn moža in žene.

Zdravljenje spolnih boleznij ostane tajno. —

ZATORAJ ROJAKI! Ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči, ne odlašajte z zdravljenjem in ne obračajte se na zdravnike in zdravniške zavode, katerih delovanja ne poznate, ker tako brez koristi trošite težko prisluženi denar, temveč natančno opišite Vašo bolezen v svojem materinem jeziku in pri tem naznanite koliko časa traja, kako je nastopila in vse podrobnosti ter pismo naslovite na spodaj označeni naslov, potem smete mirne duše biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. — Ako pa Vam bolezen ni znana, pišite po obširno knjigo ZDRAVJE, katero dobite ZASTONJ, ako pismu priložite nekoliko poštnih znamk za poštnino.

Vsa pisma naslavljajte točno na sledeči naslov:

THE

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th ST.,

NEW YORK N. Y.

Slovensko Narodno

Podporno Društvo

v Milwaukee, Wis.

"SLOGA"

PRESEDNIK: IVAN ERMENC, 235 Hanover St.
 PODPRESEDNIK: MARTIN JELENC, 570 Reed St.
 I. TAJNIK: FRANK MATIC, 163 Reed St.
 II. TAJNIK: FRANK BAČUN, 440 S. Pirce St.
 BLAGAJNIK: IVAN SEM, 79 S. Water St.
 NADZORNI: JOS. KOMAR, FERD. BIZJAK, FLOR. RAKUN,
 ODBOR: FR. AMBROŽ, FR. FUŽIR, FR. BANKO in JOS. REMSKO
 Vsa pisma, tikajoča se društva, je nasloviti na Frank Bačun, 440 S. Pirce St.
 Društvene seje se vrše na 163 Reed St.
 Društvo "Sloga" ust. 1. jan. 1905, incorporirano 29. jul. 1907 in samostojno postalo 1. jun. 1908.
 Društvo je incorporirano v državi Wisconsin in ima polno moč sprejemati posamezne člane ali društva po državi Wisconsin.

čih svetlic, ter položila na krsto.
 Ranjki zapušča v stari domovini, vas Križ na Štajarskem, svoje sorodnike Brat pokojnega je odšel pred 2 leti v domovino.
 Kar se na dela tiče, tako se dela tukaj bolj pomalem; po 2 do 3 dni na teden, toda pričakujemo, da se bodé na bolje obrnilo.
 J. Zakrajšek.

Cumberland, Wyo. 24. sept. 1908.
 Naznanjam vsem prijateljem in znaneem tužno vest, da je dne 19. septembra t. l. umrla moja žena Franciška Bahčič rojena Omerzo, rodod iz Kostajnika, okraj Brežice, na Štajarskem.
 Pokojna bila je zvesta žena in ljubeča mati štirim od 1 do 12 let starim otrokom, kateri plakajo za nedomestljivo izgubo, ter nam bo ostala v vednem spominu.
 Veže me dolžnost, da se tem notom najtopleje zahvaljujem vsem cenjenim rojakom in rojakinjam, kateri so mi priskočili na pomoč v moji veliki nesreči.
 Posebno se pa zahvaljujem vsem štirim tukajšnjim društvam, kateri so se udeležili pogreba moje pokojne žene. Ako ravno ni bila moja žena članica kakega tukajšnjega društva, vendar je bila spremljevalka k zadnjemu počitku z zastavo in z vsem društvenim častmi. Torej srčna hvala vsem štirim društvam za izkazano naklonjenost in čast pokojnici.
 Še enkrat vsem udeležencem sprevoda prisrčno zahvalo; ranjki pa bodi lahka ptuja zemlja.
 Žalujoča rodbina
 Johann Bahčič.
 Cumberland, Wyo. Box 33

Čitajte rojaki!

Znano je, da se z ameriškimi kmetijstvom dožene imovitost, neodvisnost in sreča. Drugi narodi kupujejo zemljo, vstanovljajo naselbine, vasi trge, mesta — pomagajo si medsebojno, postanejo imoviti, neodvisni, čislani, ter ohranijo in širijo svojo narodnost. Čas je tudi za nas Slovence, da se osrčimo in oprimemo kmetijstva v Ameriki. Kupimo dobro zemljo in vstanovimo slovenské naselbine, lepo novo domovino, in zaistnimo prijetno bodočnost sebi dragi rodbini svoji, in našim potomcem. Prodajemo kmetije in zemlje, in imamo izvrstni svet za naselbine, z zdravim podnebjem, dobro vodo in blizo velikih mest kjer se vse lahko dobro prodja, kjer je industrija živahna in delavec ma denar, ker je njegova plača polovico višja, kot na jugovshodu. Pišite na:

BRUNSHMID, ALBINA & ROVNJAK,
 708 So. 10. St., MINNEAPOLIS, MINN.

DOPISI IN POROČILA

Pueblo, Colo., 22. sept. 1908.
 Cenjeni "Glas Svobode": Nikar ne mislite, da sem kak izvežban dopisovalec ali kaj jednakega tega ni pri meni; jaz sem preprost trpin, a ko ne vidim nobenih novic iz Pueble, v našem preljubljenem listu "Glas Svobode", sem se odločil, da naznanim čitateljem, kako se nam godi. Z delom se nemoremo pohvaliti, ko ga ni. To pilnice srebrne rude, so popolnoma zaspale; železna tovarna, deluje le toliko, da vemo da je nekdo še njen gospodar in drugega dela ni, to je v tovarnah. A, dobi delo, kdor hoče in to prav lahko pri našem sv. očetu Cirilu. On potrebuje en par backov za beračiti v prilog nikdar polne glasovite "bisage", a glej spaka, sveti mož jih nemore dobiti; in ko ne more možkih dobit, se je ženskih oprjel, katere so kaj pridno "laufale" od hiše do hiše in upile: "Poberamo za cerkev, le dajte in dajte pa dajte!" In glej čuda! Le tem odbornikom v krilih, so se večimoma pokazale vrata, a vkljub temu je dobila prvo nagrado hči tukajšnjega gostilničarja z imenom "žaba bert"; prinesla je našemu prečastitemu okroglo 96 "capakov", za katero svoto jo je sveti oca potrepal po rameni, sebe prijel za brado, ter izrekel krilate besede: "Ti si pa pridna backa!" Za darilo je dobila kos razbitega ogledala. Drugo nagrado je dobila vdova nekdanjega urednika lista "Coloradske Novine"; seveda, ko je le ta prinesla samo \$30.00 ni dobila nikake ustne pohvale od sv. očeta, dobila pa je za dar in priznanje staro košaro, v katero pobirajo ženske "Close pins". Tretjo nagrado je dobila žena tukajšnjega trgovca-prodajalca "kranjskih klobas", in si eer je dobila za celih 31 srebernikov en raztrgan "gugalmik", a sv. oče Cirilus je pa spravil lepo svoto.
 Svetujem tem "svetim ženicam, da bi bilo boljše, da se ne pečajo z posli za katere niso poklicane, temveč naj doma pazijo na otroke, da jih ne bojo kolača trla po ulicah, kakor se je to zgodilo ravno eni teh treh. Ko je beračila za gospoda Cirila, ji je voz otroka na ulici povozil, ko varuha ni bilo. Tebi sv. oče Ciril pa svetujem, da nam daj že enkrat mir, vsaj v tej krizi. In ako imaš kaj božjega v sebi in ako veruješ v telesna dela usmiljenja, vzemi par tisočakov in jih razdeli med stradajoče Slovence; sej če to storiš, storil boš dobra dela usmiljenja, ako pa tega ne storiš, ti rečem, da se vidi solit, ti in tvoj "dominus vobis-kom."
 Pozdrav vsem čitateljem "Glas Svobode".
 Cirilov "mežnar."

le enostransko, edino v svojo korist tolmači.
 Kot pet let bivačo v Clevelandu, O., si morate misliti, da sem marsikaj nazadnjaškega — pardon, "naprednjega" slišal in vidil, toraj sem tudi večkrat mislil našem cenjenemu listu "Glas Svobode", kaj sporočati, toda odlašal sem, dokler mi je voda v grlo pritekla, da bi se bil skora začušil, a ne od vode, temveč od samega človekoljubja. Stvar pa je sledeča:
 Dne 26. septembra, sem šel z mlajšim mojim sinom na sprehod. Kar mi pride na misel, da mi je žena naročila, naj za večerjo mesa prinesem, a smolo sem imel, ko sem denar doma pozabil. Kaj storiti? No sem si mislil, saj sem znan in prodajalni mesa, ko sem odjemalec odkar je bila prodajalna prvič odprta, tedaj korajžjo, in vstopil sem, ter zahteval za 15c mesa. Ko sem meso dobil, povem "bosu", da sem denar doma pozabil, ter da ga prihodnji dan prinesem. Dragi čitatelji, to ste imeli viditi "spakadrani" obraz, kojega je "bos" skremzil, ter rekel: "Ja, hm, to bode pa malo težko za mene!"
 To se je meni pripetilo pri rojaku Sluga, na Munich St. E. 62 St. Cleveland, O. dne 26. septembra t. l.
 Kakor rečeno, kupoval sem pri njemu, kot rojaku, od kar je prodajalno mesa odprl, akoravno sem bil pri sosedu, kjer sem prej kupoval, vedno dobro postrežen, in nisem mu niti centa dolžan, a sedaj pa meni niti za 15c mesa, za 15 ur ne zaupa, to je za zapomniti, kajti Sluga naj si zapomni kaj se pravi: "Svoji k svojim".
 Louis Turk.

Skidmore, Kans. 25. sept. 1908.
 Dragi "Glas Svobode": Že delj časa je minulo, od kar sem počel kake novice, a obžalovanja vredno je, ko tudi danes nimam kaj vselega poročati. Stvar je sledeča:
 Pred par meseci je bil tukaj naš rojak Jože Pumpa, odprl neko malo gostilno — Salon — ter poskušal, kako bi si mogel brez krampa in lopate svoj vsakdanji kočček kruha prislužiti. On je obručal tako, a! nesreča je hotela drugače. Dne 16. septembra so bili trije Angleži pri njemu, so nekaj pili in potem začeli razsajat, ter izmed tih ptičev je eden dobil v roke neko poleno, v katerim so bili žebli zabiti, in z njim udaril Jože Pumpo po senci tako močno, da so šli žebli v možgane, nakar je Pumpa padel na tla in v desetih minutah izdihnil.
 Oni trije so zbežali venkaj, a dva so takoj zaprli, tretjega pa, kateri je ubijalec, še niso dobili; oblasti ga zasledujejo. Lopov je pred kratkim prišel iz ječe, ko je že popred jenega ubil.
 Truplo pokojnega Jožef Pumpo, smo spremili k večnemu počitku dne 18. septembra v Scammon, Kans. Spreveda so se vdeležila društvo sv. Barbare, katero spada v Forest City, Pa., ter društvo sv. Jožefa iz Mineral, katetnih član je bil. Sopropa našega rojaka John Mišmaš, mu je naredila v spomin krasen križec iz doma-

Biwabik, Minn., 22. sept. 1908.
 Čenjeno upravnitvo "Glas Svobode": Tu Vam pošljem naročnino za novega naročnika, potem prosim za spremembo naslova. A nadalje Vam pošljem naročnino za mojega sina Eduarda pa ni več v garniziji v Trstu ampak v Sežani, Primorsko.
 K zadnjem pošljem jaz sam listu podporo 25c, zato, ko nimam jaz časa brati, naj berejo list "Glas Svobode" mlade moči, da se bojo kaj naučili, ker ta list brati je zdraveje, ko pa whisky piti.
 Potožiti se imam tudi ob tej priliki čez naše nezgode, vsled nebeških elementov. Tri cele mesece nam je s tako silo deževalo, da nam je krompir vsajen segnjil; ko smo vsadili drugega, nam ga je pa suša ustavila, da bo malo teh zemeljskih jabolok. Kar cele mesece nam ne pošljeta ne dežja ne groma sv. Elija in sv. Florijan, to pač nimata prav.
 Lepa bo zopet ta, da se po vrh kapitalističnim zatiralecem še svetnikom zamerimo; kako bomo vendar živeli, in posebno kakor jaz računam, vidim da smo sirote ravno na sredi.
 Bodite mi vsi svobodomiselni Chicagarji in drugi ameriški prijatelji pozdravljeni.
 Jacob Delak.

Zaloga pohištva

Dobavlja kompletne sobne oprave. Vedno velika izbira. Tapetniško blago in železno pohištvo.

V. KOBZINA-tu
 580-582 Blue Island Ave.
 CHICAGO, ILL.

POZOR! OZNA NILO!! VABILO!!!

Vsem cenjenim rojakom naznanjam, da sem prevzel

na 3913 St. Clair Ave., v CLEVELANDU, O.,

dobro znani SALOON

od starosta slovenskega "Sokola" gosp. Louis Reharja. Podpisani se cenjenim rojakom najtopleje priporočam ter se nadjam, da bode vsak zadovoljen, kdor me poseti. S spoštovanjem

Gabrijel Trampuš, gostilničar

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
 Zobozdravnik.
 544 BLUE ISLAND AVE.
 CHICAGO, ILL.
 Telefon Morgan 433.

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akcr.
 Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike
 Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapušćnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,
 534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Ripley dežela.

Najlepše kmetije ali gozd v največji naselbini Slovencev v Ameriki
 Plačilne pogoje si sam napravi. Naše sadje je bilo z prvim darilom na razstevah obdarjeno. Plačlaš express, pošljem ti uzorec kaj tukaj raste.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.
 Prvi in edini samostojen slovenski posredovalec zemlje v Ameriki

ANTON LINHARD & SON
 — Pogrebnika —
 Kočije za dobiti za vse priloznosti
 471 W. 19th Street Chicago, Ill

JOSIP REMSKO
 GOSTILNICAR
 163 Reed St., Milwaukee, Wis.
 se priporoča rojakom za obisk. Postreže s prístnimi pijačami in izvrstnimi smodkami. Na razpolago
 KEGLJIŠČE in DVORANA

Edward Pauch
 gostilničar
 663 Blue Island Avenue
 CHICAGO.

Ljubezen do doma.
 Mi vsi ljubimo naš dom in družino, v katerih sredini smo najbolj srečni, sosebno ako držimo bolezen stran od naših vrat. Je pa ob času bolezni, ko pokažemo največ ljubezni, za to, ker takrat se trudimo najbolj, da vstrežemo bolniku. V takem slučaju pa Vam zamoremo dati tudi dober svet. Ako se prične bolezen s izgubo slasti, nepravilnosti v želodu in tem podobnimi nezagodami, rabite takoj Trinerjevo zdravilno greako vino, katero hitro primora prebavne organe k rednemu delovanju in s temi vred ves život. To zdravilo bi se moralo rabiti pri vsih boleznih želodeca, neprebavnosti, telesnih slabostih in duševnih tesnobah.
 Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616 — 622 So. Ashland A. Chicago, Ill.

IZ STARE DOMOVINE**Nemčurska podivjanost.**

V Ptuj na Štajerskem je zborovala od 13. do 14. septembra, od avstrijske vlade pripuščno šolska "družba sv. Cirila in Metod", pri kateri priliki so nemški burši pokazali svojo velikomnemsko civilizacijo nad udeležniki te družbe stem, da so jih tolovajsko napadli. Tepli so jih s palicami in bikovimi žilami, jih pobijali s kamenjem ter metali na njih jajca, napolnjena s kemičnem črnolom in podobnimi stvarmi.

Na poslopju "Narodnega doma", kjer je družba zborovala so te zverji potokle nad 30 šip, gospodom so klobuke z glav zbijali in jih oropali denarja; niti ženskam ni drhal prizanašala. V namen, da so te ponemčene barabe ala Ambroschitz, šef celjske policije zamogli slovenske vdeležence zadostno počastiti in za časa zborovanja nadzorovati po germanški navadi, so poklicali na pomoč policijo iz bližnjih mest.

Pri odhodu zvečer so prišli v Narodni dom ptujski socialni demokratje, in izjavili, da se jim gnjusni postopanje nemških nacionalcev ter se ponudili, da sprejmo Slovence na kolodvor k nočnim vlakom, ker varstvo takozvane policije ne zadošča.

Župnika Treiberja od sv. Ruperta pri Velikovem na Koroškem, so Nemci popoldne ob dveh 14. sep. ko je odhajal, napadli pred kolodvorom, ga strahovito pretepli in mu raztrgali vso obleko.

Ostro so tudi obsodili nemška pobalinstva v Ptuj nemški socialdemokratski listi. Nemce to sedaj silno peče, posebno pa še to, da je n. pr. graški "Arbeiterwille" imenoval nedeljske roparje čisto po pravici: "nemško-nacionalne tatove!"

1150 grozdov ima trta nekega posestnika v Spodnji Šiški.

Uboj v Pasji vasi pri Vidmu pri Krškem sta Pavel Strnad in Pavel Zorko tako pretepla posestnikovega sina Dobrajca, da je drugi dan umrl.

Težka nesreča. Kotlarju Andreju Čepku je v tržaški ladjedelnici pri Sv. Marku med delom priletel za srajco razbeljen žebelj, ki ga je silno opeklo po spodnjem delu trebuha. Prenesli so ga v bolnišnico.

"Slovenčev" sotrudnik vohun Nastič je dobil, kakor poroča list "A Nap", 37.000 K za svoje denunciacije od hrvaške vlade. Brošura, ki izide v hrvaškem, nemškem in francoskem jeziku, bo dokazala, da sta si bila Rauch in Nastič v ozki in neprestani zvezi, ki je temeljila na "gšeftu".

Črne bukve, iz katerih bo zagovarjal gadjji pik, je iskal pred dnevi neki kmet po Gorici. Ko se mu je reklo, da treba v takem slučaju poklicati zdravnika, je dejal modrijan, da zdravniki ne znajo nič, samo iz črnih bukev se zamore zagovoriti gadjji pik. Pravil je tudi, da ima domači nunc take bukve, pa da jih ne da 'ven'. — Kmet je doma seveda iz vasi, kjer vlada še velika tema, katero tako skrbno čuvajo razni gospodje unci.

Umor v Škofljici. Trgovec z lesom v Gumnišču pri Škofljici Janez Petrič je živel že dlje časa v prepiru s svojo ženo Nežo, ki ja strastna pijanka. Ko je te dni prišel domov, je našel ženo zopet pijano. Seveda jo je pošteno oštel. To je ženo tako razburilo, da je pograbila dolgi kuhinjski nož in ž njim navalila na nič zlega slutečega moža. Zadala mu je dve smrtno nevarni rani, globoki okrog 5 cm. Prvi vbodjaj je Petriču prerezal vrat in mu ranil pljuča, drugi sunek je šel skozi rebra in takisto dosegel pljuča. Ko je Neža Petrič videla, kaj je storila, se je takoj streznila. Popihala jo je iz sobe in se skrila v mrvo, kjer so jo komaj našli. Janez Petrič je na ranah umrl. Njegovo ženo morilklo so izročili sodišču.

Interesantna praksa. Ljubljanski škof in dr. Šusteršič pa znata to se jima mora pustiti! Kakor se

nam od zanesljive strani poroča, se je ob zadnjih državnozborskih in deželnozborskih volitvah vsak izvoljeni klerikalni poslanec moral zavezati, da bo dal svojega sina ozir. vse, v škofove šentvidske zavode. In res jih ima letošnje "Izvestje" kar po vrsti navedene!

Sarajevo. "Srpska Riječ" je bila v soboto 14. septembra konfiscirana, ker je poročala o govoru poslanca Klofača o bosanskih razmerah na časnikarskem kongresu v Ljubljani in priobčila na tem kongresu sprejete resolucije, naperjene proti bosanski strahovladni. Državno pravdnitvo je uvedlo proti odgovornemu uredniku subjektivno postopanje. Urednik pride pred sodišče, kjer ga čaka nemara enaka usoda, kakor njegove banjaluške tovariše.

Košnja otave na Notranjskem se je ravnokar pričela. Po solnčnih straneh je je vsled suše malo, po senenatih dolinah in travnikih pa se je bolj obnesla. Seveda je vse komaj tretjina do normalne letine. To velja zlasti za Loraški in Postojnski okraj.

Zgodnji sneg. Piše se nam iz Spodnjega Štajerja. V noči od 12. na 13. septembra je po Pohorju in bližnjem gorovju prav do nižjih leg zapal sneg. Temperatura se je zdatno znižala. Kaže se, da bodemo imeli letos kmalu zimo. — V kranjski Sibiriji in sicer jako nizko nad Ratečami je istodobno sneg pobelil.

Tat v volčji koži. Ivan Medič iz Beline v Dalmaciji bi bil rad okradel ovce, a so ga vselej zalotili. Vsled tega je oblekel volčjo kožo in ko je nastala noč, je prikomastil v ovčji stan in jemal živinčeta seboj. Pastirju se je čudno zdelo, ko je nekoč zapazil "volka" ki je imel tako čudno hojo. Ko je prihodnjo noč zopet prišel ropar, je zagrmel pastir nad njim: "E što je to pobratime? Medič je potegnil samokres in ustrelil na pastirja, a ga ni zadel. Pastir pa ne bodi len, je oplazil tatu s kolum, da je obležal na tleh. Hitel je po orožnike, ko so pa ti prišli, volkodlaka že ni bilo nikjer.

Predrzen roparski napad. Na ulici v Zagrebu je prišel v sredo, 2. sept. opoldne v trgovino zlatnine 80 letne vdove Lavrič nek mož in je zahteval zlat prstan na ogled. Vdova mu je hotela postreči, v tistem hipu jo je zgrabil, ji prerezal vrat in jo vrigel na tla. Na to je oropal blagajno in zginil. Starka je tako težko ranjena, da bo najbrž umrla.

Namesto iti na božjo pot, je šlo več posestnikov iz Vipavske doline na Goriškem pred kratkim pod vodstvom svojega učitelja na Kranjsko, kjer so si ogledali na Gorenjskem in Dolenjskem razne kmetije. Bili so tudi na kmetijski šoli na Grmu. Videli so marsikaj in tudi naučili so se marsikaj, tako da so se vsi zadovoljni vrnili domov. — Vsakdo, kdor le more, se poleti rad zgame za nekaj časa z doma. Kmetom je priporočati da napravijo tako, kakor omenjeni kmetje iz Vipavske doline, mesto da lažijo po božjih potih ter zapravljajo tam denar.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVI**SidroPainExpellerjem**

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavni- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"!

Specijalna RAZPRODAJA

blaga, potem čevljev, ženskih in otročjih izgotovljenih oblek; bode na prodaj TA TEDEN

Nepozabite voliti v prilog Vam priljubljenega društva ali kluba v borbi za piano.

Možke nove jesenske obleke, delane iz terpežnega srednje teškega blaga, za krojaško in prikladno delo se jamči, single ali double breasted. Najnovejšega kroja in vseh navadnih velikosti, izvanredna cena te sezone, Vaša izbira \$5.59

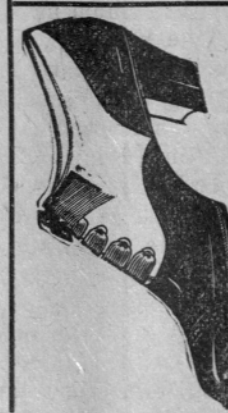
Ženska spodna krila iz satina, delane iz finega in razkošnega črnega satina, bogato garnirane, izvanredna cena 79c

Za dečke trpežna obleka iz 2 komadov, sukuja double breasted in hlače do kolen, delane iz terpežnega homespun mixtures, velikost 9 do 15 letne, vredne tega denarja \$1.69

Čisto volnena serge obleka za dečke iz 2 komadov, černe ali modre, suknja double breasted in hlače do kolen, dobrega kroja, velikost 9 do 16 letne, obleka za \$3.75

Ženske hišne obleke iz enega ali dveh komadov, izvrstno in prikladno delane, iz pisanega in črno barvanega perkala, tudi iz cele obleke iz perkala in plenelete, nekatere vredne \$2.50 Vaša izbira po \$1.79

Ženski dongola in Vici kid čevlji, za zavezat ali zapenjat s najnovjšimi kapeami nizkih ali visokih pet, vredne \$2.50 par za \$1.69

Ženske dongola čevlji za zavezat, s trpežnimi usnjatimi podplati, navadna cena \$2.00 sedaj par \$1.39

Čevlji za zavezat in zapenjat za otroke in dekleta, iz dongola in Vici kid usnja, vse trpežno, štev. 8 1/2 do 11 par 89c, štev. 11 1/2 do 2 par 98c

Satin Calf čevlji za dečke, iz terpežnega usnja, Blucher cut, trdni podplati, št. 10 do 13 1/2 89c, štev. 1 do 5 1/2 \$1.19

Mi popravimo vse obleke kupljene pri nas, brez plačno!

Potrebujete li klobuk? Tukaj je tvoja priložnost! Zaloga možkih novih trdih in mehkih klobukov, samo črni, vseh velikosti, vrednost po \$2.25 Vaša izbira \$1.25

Waists iz belega platna, vrednost do \$2.50 sedaj \$1.25

Pridite in oglejte si lepe jesenske in zimske kroje, ŽENSKIH IN DEKLICJIH OKRAŠENIH KLOBUKOV. Mi imamo veliko izbiro najnovjših in najprikladnejših krojev in barv, katerih navadna cena je od \$1.98 do \$4.98

Zaloga v 2 nadstropju. Klobuke okrasimo brez plačno.

W. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Moderna gostilna.

HOERBER PIVO IN DOBRA KUHA.

Slovenci, to je slovensko podjetje in za dobro postrežbo Vam jamči

MARTIN NEMANICH
813--22 St., blizu slov. cerkve, CHICAGO.

Slovenci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardovi vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

IG. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

Atlas in Pilzen pivo, likerji, smodke, prost prigrizek.

Zastopnik najboljših parobrodskih črt Pošiljatev denarja na vse dele sveta po najnižjem kurzu in točno.

Mohor Mladič

572 Blue Island Avenue
blizu Loomis St.

Telephone Canal 3214.

CHICAGO,

ILLINOIS

John O. Hruby

TRGOVEC

s pohištvom, železnino, pečmi; karpeti itd.

***

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

FOTOGRAFIJE,

katero hočete imeti prišle mesece so velike važnosti posebno za bodočo nevesto in ženina. — Za te poročne slike je

Wilre

Izkušen fotograf, vodja

Slike izdelam po zmernih cenah v najboljši izdelovalnici fotografij. Obisk naše galerije slik Vas o tem prepriča.

391-393 Blue Island Ave., vogal 14. Place

ESTABLISHED 1883 — CHICAGO — PHONE CANAL 287

PRVI DOLAR

prihranjen je samo nenavaden slučaj. Drugi dolar prihranjen povzroči navado, ki navadno vodi do bogatstva. Odprite še danes vlogo s

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odperto vsako soboto večer do 8 ure

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Zadovoljni odjemalci so naša najboljša reklama.

PRETEGE,

natege in odrge.

V vsakem domu, posebno kjer so otroci, se vedno pripeti kakva mala poškodba; sicer ne zadostna, da bi treba zdravnika, vendar se mora trpeti. Prategnjen členk, nategnjena rama, poškovanje prstov, ako se odrgne koža ali zdrobi prst. Vse take male bolečine pa najhitreje in najprijetneje ozdravi

Severovo Olje sv. Gotharda.

Ravno tako hitro in dobro kakor, ako bi se rabil zdravnik. Čitajte kar pove g John Miklica iz Deweyville, Texas o Olju sv. Gotharda:

"Gospodje!—Imel sem jako odrgnjeno nogo, pa po ribanju iste z Oljem sv. Gotharda se hitro pozdravila in sem bil zmožen iti zopet na delo. Olje sv. Gotharda je izvrstno zdravilo za odrge natege in razne poškodbe. Cena 50 centov."

Severova Zdravila so naprodaj pri vseh lekarnarjih.

Pazite, da dobite "SEVEROVA."

Razne bolezni

obisti in jeter, kakor kronično vnetje obisti, Brightova bolezen, kamenček, scalnična kislina v krvi in drugje bolezni na obistih zdravi

Severovo Zdravilo za obisti in jetra

in je absolutno zanesljivo ter izvrstno delujoče. To je najboljša tonika zoper vse prejemarjene bolezni. Dobi se vseh velikostih, po 75 centov, in \$1.25 steklenica.

Navadna slabost.

Ali ste se že kedaj počutili nenavadno slabe? Ali preide noč brez da se sladko naspite, ali se vstanete trudni?

Severov Življenski balsam

se mora rabiti v takih slučajih, ker je najboljša tonika in krepičo života. Deluje prijetno na prebavne organe in pomaga želojcu delovati. Cena 75 centov.

Zdravniški nasvet damo na zahtevo zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovjši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico ...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNIKOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJČ, SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

J. J. DVORAK & Co.
UNIOVI KREJČI a ODEVNICI

Kloboučnici a obchodníci zboží výpravným
ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE 598-600
ZVLÁŠTNÍ POZORNOST BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravnokupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljen kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

617 So. Center Ave., blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

756 W. 19 St. Tel. Canal 6296

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

RAZNO IN DRUGO.

Ljudožrci. Na reki Kongu se je potopil belgijski parnik. Potniki so se večinoma rešili, toda domačini so jih pomorili in pojedli.

Nenavadna oporoka. V Solnogradu je umrl vpokojeni policijski svetnik Hardenrot, ki je zapustil večjo svoto socialnodemokratski stranki.

Na Turškem se je takoj po proglašenju ustave socializem neizmerno ojačil. V par tednih so dosegli združeni delavci vseh narodnosti velike uspehe v gibanju za zboljšanje plač. Ustanovil se je že tudi turški delavski list (Irgat — delavec).

Italjanski duhovnik — vohun. Po poročilih južnotirolskih listov so v Lastebassi na tirolskoitaljanski meji ujeli in zaprli nekega italjanskega duhovnika zaradi razžaljenja avstrijskega cesarja in ker je na sumu, da je vohunil.

Grozne nesreče v topilnici. V Prsinji je omedlel neki delavec in padel v voz, v katerem so peljali rudo v topilnico. Delavci, ki so voz porivali, tega niso opazili in so ga z rudo vrgli v ognjeno morje, kjer je v nekaj trenutkih zgorel. Drugi delavec je pa zgorel, ko so izpustili iz peči tekoče železo.

Originalno reklamo je iznašel neki restavratorec v New Yorku. V svoji restavraciji ima samo numerirane stole. Vsako soboto izbere drugo številko ter jo da v kuverto, katero šele prihodnjo soboto odpre. Gostje si lahko izbere sedež kakršnega hočejo. Gost, ki je cel teden sedel na številki, ki je v zapečateni kuverti, dobi povrnjen denar, katerega je tekom tedna zapravil v gostini in povrh še kot častno darilo zjato uro.

V znamenju morale. V Pečuhu je bila v samostanu Notre-Dame 17letna deklica Andrassy. To si je zaželel ondodni župnik in izrazil to svojo željo prednici samostana. Taje bila pripravljena mu jo izpolniti. Zato je deklico postavila zvečer na cesto. Dekle je šlo v župnišče iskat si prenočišča. Župnik jo je omamil in jo hotel posiliti, a se je dekle prebudilo, predno je izvršil svoj namen. Tudi drugo jutro je poskusil svojo srečo, ko se mu pa ni obneslo, in je dekle jelo kričati, dal ji je 11 K, da naj molči.

Duhovnik umoril duhovnika. — Kaplan don Adorni v Rimu je umoril 79letnega don Constatinija. Zaklal ga je z nožem, pobil s kladivom ter ga oropal za hranilne knjižnice — potem pa je še mašobral! Adorni je priznal svoj zločin.

Podpis Matere Božje. Neka Cecilija Giacomini v kraju Fonzo pri Bellunu je imela "čudodelno" Marijino podobo, h kateri so hodili romarji v obilem številu. Kmalu je nabrala babnica 5000 lir ter jih naložila pri domači posojilnici na ime Matere Božje. Oblasti je bilo končno dosti teh čudežev pri Giacomini, zato jej je vstavila "gšeft". Giacomini je hitela v hranilnico po denar, ali tu so jej povedali, da ker je svota vložena na ime Matere Božje, je potreba podpisa Matere Božje, ako hoče dobiti denar. Žena se je zatekla k nekemu odvorniku, da jej preskrbi ta mirakel; sama si ne upa nič opraviti pri Materi božji, dasi so jej mirakeljni z njeno sliko prinesli tisočake!

Lep spovednik. Poročajo nam, da je bila pred kratkim neka gosposdična pri spovedi na Brezjah. Spovedujočemu nuncu je tako ugajala, da je stezal svoje prste skozi okenče ter jo prijemal za roke tisti čas, ko se je spovedovala. Ni mu bilo mar, da bi bil poslušal, kar pravi, marveč pohotnost ga je prevladovala v spovednici, in ko je odtegnila roke posvečenim prstom, so jej zažarele nasproti rdeče, poželjive oči. — Oj, ko bi znale govoriti spovednice!!

Socializem na Hrvatskem.

"Slobodna Riječ", iz Zagreba poroča, da je bilo tam 210 ljudi, vsi člani socialdemokratske stranke iz Ležimira in Šišatovca,

obsojenih v plačilo sodnih stroškov v znesku 3017 kr. 79 vin.

Leta 1879 je bil v Srejmu, shod soc. demokratov oblastveno razpuščen; stranka pa je bila izgnanstvom in ječami vdušena. Leta in leta so bili zaprti številni udeleženci shoda, a sedaj so naloženi ogromni sodni stroški, v zgoraj navedenem znesku siromakom za plačati.

Proti visocini odmerjenih stroškov so se prizadeti pritožili, toda kraljeva deželna vlada v Zagrebu je dne 12. julija t. l. št. 5814 pritožbo zavrgla, ter prvo razsodbo kr. okrajne oblasti potrdila.

Tako hrvatske oblasti z ubogo rajo postopajo; poteka se pa še marsikomu čudno vidi, ako tam pa tam kakemu vsegamogočnemu človeku čepino preljudkujajo.

Na Hrvatskem, posebno pod Rauchovcem vladanjem je terorizem doma, ter se od Rusije malo razlikuje.

Papež duhovništvu!

Bauern-Zeitung piše: "Ob priki ki obletnice svojega kronarja izdal je papež duhovništvu celega sveta razglas v katerem opozarja duhovnike na višjo svetost življenja. Med čednostmi, ki jih naj duhovnik pred vsem doseže, imenuje papež zlasti ljubezen, ki povsod "mir med narodi razširja" in celo "sovražniku odpusti". K temu razglasu nam piše eden čitatelj: "Dovolite mi malo prošnjo, katere izpolnitev Vam bode gotovo zahvalo čitateljev prinesla. Morda bi imeli toliko časa, da preiščete, koliko slovenskih duhovnih gospodov ima Amerika kateri živijo čisto in mirno, darujejo in nasprotnikom dobrote delijo, izprašujejo svojo vest in razširjajo mir med človeštvom? Sicer je lepo, da so v Rimu potrebo takega razglašja izpoznali. Zakaj neki?" — mi pristavimo k temu, da nas dotični razglas pravzaprav ne veseli. Resnično versko sree mora biti žalostno, da smatra papež za potrebno, svojo duhovščino k redivu klicati. In koliko duhovnikov bode papeža ubogalo?

Imel je biti čudež v Lourdu.

"Petite Republique", iz Nancy, poroča sledeči dogodek: Te dni neko jutro sta imela dva osebna vlaka romarje v Lourdes odpeljati. Eno uro pred odhodom vlaka, so na vozu pripeljali bolnika, kateri si je nameraval zdravje v čudadelni lourdski jami poiskati. Železniški uslužbenci so ga na nosilnici previdno prinesli, da ga v železniški voz spravijo. Ko so čez neki tir polagoma korakali, prihitel uradnik, ter jim veli, naj nemudoma tir zapuste, ker se vlak iz Metza vozeč, bliža. Komaj je bolnik uradnikove besede slišal, skoči raz nosilnic, ter jo odkuril, da ga nosači dohiteti niso mogli. Le to "zdravljenje na daljavo", je res čudesno, in da je vsak vedel pri čem da je, je bil dokaz, ko so vsi navzoči in pobožni romarji v glasan smeh in krohout udarili. To se je zgodilo leta 1908.

Cenjeni zdravnik Collins N. Y. Medical Instituta: —

Vaša poslana zdravila sem porabil ter se počrtim popolnoma zdrav tako, kakor sem bil pred boleznijo, a molčal sem toliko časa, da sem se prepričal, da sem do kraja ozdravljen, ker se mi bolezen ni več povrnila.

Iskreno se Vam toraj zahvaljujem za vse, kar ste mi storili ter Vam ostajam vedno iskreni prijatelj. M. Augustin Box 93 Crested Butte, Colo.

WISCONSIN PHONE 413

LOUIS ROBSSEL SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.

KENOSHA, WISC.

ČAROVNIŠTVO V LJUBEZNI.

A. Z. Atanazijev.

Vraža, da si človek s čarovništvom more prisvojiti naklonjenost osebe drugega spola, je poznana od nekaj in povsod. Ta vraža se vleče, kakor ona famozna rdeča nit, od prvih poznanih narodov do današnjega dneva, ter bo gotovo živela dalje, dokler človeški rod ne izgine raz zemeljske površine. Ako pa se splošno veruje v nekaj, potem je na stvari — kakor pravijo — tudi nekoliko resnice, iz katere je vraža ponikla in ki jo varuje pred razpadom. Na podlagi tega mora toraj tudi vraža imeti svoj stvarni temelj, dasi je morda zavrt v bujno vihraječe praznovanje.

O obstoju vraže v možnost pridobitve ljubezni potom magijo nam priča že siva minolost. Pri nekaterih rodovih Afrike je ohranjeno prastaro izročilo o Atlantih. Na podlagi izročila se je ta narod nahajal na višku omike, toda zloraba okultnih moči, v kateri je pridobivanje spolne ljubezni s čarovništvom zavzemalo prvo mesto, ga je dovela do razpada. Njegovi lastni magirji so baje prizvali jezo božjo, ki je v obliki potopa preplavila Atlant ter ga pogreznila v morje.

Kar izročilo pripoveduje o Atlantih, to se glede našega predmeta poroča tudi o Asireih, Babiloncih, Egipčanih itd., potem o Grkih, Rimljanih in Germanih; posebno iz grškorske dobe imamo več poročil te vrste.

Horacij pripoveduje o čarovništvu v ljubezni v 8. satiri I. knjige, Teokrit pa v 2. idili. Juvenal je v 6. satirih ožigosal početje Cesonije, poslednje žene Kaligulove, ki je dala svojemu možu zavžiti steklino konja, da bi povečala njegovo naklonjenost. Kaligula je po zavžitju sredstva zblaznel.

Dalje je poznan slučaj Lucija Apuleja. Mož je v Atenah študiral platonično filozofijo, prišedši nazaj v Numidijo se je pa oženil z bogato žensko. Ker je nevestinim sorodnikom bilo žal za njenim premoženjem, zato so vložili tožbo, češ, da si je Apulej pridobil nevesto s čarovništvom. Zgodovina zatrjuje, da je obtožba bila utemeljena in da ga je le njegova govorniška spretnost rešila kazni.

Takih in enakih podatkov davno minolih časov bi se dalo navesti še več, toda iz ozira na ozko začetne meje članka, prestopimo k novejšim časom. Poglejmo nekoliko v srednji vek in v prva stoletja novega veka, ko je naša vraža, kljub plamtečim grmadam, svetela kakor poprej. Katoliški narodi so jo namreč smatrali za nekako dovoljeno stvar, dasi jo je cerkev prištevala k hudičevi umetnosti. Ako vpoštevamo pravni namen vraže, je to tudi bila že brez ozira na vporabljujoča sredstva, ki so včasih sestala iz tvarin, kakršnih se more domisliti le podla duša. Da je inkvizicija pokončala mnogo to vrsto čarovnic in čarovnikov, je umevno po sebi.

Iz 9. stoletja je poznano pismo Marika Rhabanusa, nadškofa iz Mainca, na Heribalda, škofa iz Auxerre. Tu je v 25. poglavju navedena pokora ženi, ki je dala svojemu možu zavžiti ljubimsko sredstvo, sestojajoče iz tvarine, za katero nimamo izraza.

Sambert pl. Aschaffenburg poroča, da so leta 1004 v Kolinu vrgli raz ozidja neko žensko, ki je ljudem s čaranjem razburjala možgane. To bo vsekakor umeti, da se je bavila s čarovništvom v ljubezni. Inkvizitor Kumanos pa je v Lombardiji pustil radi takih in drugih deliktov naenkrat sezgati 41 čarovnic.

Brat Bertold, glasoviti pridigar 13. stoletja, je bil odločen nasprotnik vraže. Smatral jo je za nezmišl, zato je povodom neke propovedi rekel: "Mnogi se bavijo s čarovništvom, misleč, da znajo začarati kakega kmečkega fanta ali hlapca. Fej, neumnica! Zakaj pa ne začaraš kakega grofa ali kralja, da postaneš kraljica?" Iz 17. stoletja je poznan pro-

ces soproge generala Neidschütza. Žena je bila obtožena, da je knezu Janu Juriju IV. s čarovništvom vzbudila nagnenje do svoje hčerke. Mučili so jo na natezalnici ter jo potem obsodili v smrt. Ker pa Avgust Močni ni hotel nastopiti vlade s smrtno žalitvijo odlične rodbine, je bila pomiloščena s preganilstvom na njeno posestvo, ležeče ob šlezjski meji, kjer je kmalu v pomanjkanju umrla.

Dasi je inkvizicija podžgala na tisoče grmad ter z vso strogostjo nastopala proti vraži, vendar jo ni mogla izkoreniniti; pospeševala se je dalje do današnjih dni. V početku tekočega stoletja je menda celo neko sodišče na Kranjskem imelo opravila z enim takim slučajem.

Tvarine, služee v pripravljani ljubimskih sredstev minolosti, so bile zelo raznovrstne. Priprsto ljudstvo se je posluževalo poleg skrajno nedelicatesnih snovi tudi raznih smesi, sestojajočih iz krvi in mleka, iz slin in znoj, iz jeter goloba ali srea lastovke, iz možganov jegulje ali gada, iz koščič, žabe ali podlasice itd. V knjižnici "Secrets merveilleux de la Magie . . ." Lijon 1744, ki je prevod starega latinskega originala, čitamo nastopni recept:

"Deni pomladnega petka v mali lonček svoje krvi, spolovino zajca in jetra goloba. To zmes postavi v toplo peč, ko pa se izsuši, jo zdrobi v prah. Pol drahme prahu daj potem zavžiti določeni osebi. Če ni uspeha takoj, ponovi to trikrat — in ljubljen boš."

Nekatere osebe so nabirale razne narkotične in druge rastline. Iz njih so napravljale pijače ali pa so jih uporabljale na druge načine. Valvazor pripoveduje v svoji glasoviti kroniki, da ženske z velikim (divjim) korenem privablajo može v bližino. Ženska vrže, vpoštevaje gotova določila, koren v toplo peč, kjer začne s pomočjo hudiča skakati, se zvijati in plesti; zaželjeni mož pa pride še dotično noč, dasi se morda nahaja v daljini.

Naš kronist dalje navaja, da dekleta s cepetecem lovijo fante. Rastlino si je seveda treba prilastiti pod gotovimi ceremonijami, na kar dekleta zadobi tako privlačnost, da grede fantje za njo kakor kozli za soljo.

Te rastline je več vrst. Ako dekleta nima prave, pa za njo grede konji. Poslednje se je dogodilo neki služkinji pri viedomskih vratih v Ljubljani. Dva vprežena konja sta dirjala za njo, kamorkoli je krenila, in le s težkim trudom so jo obvarovali nesreče. Sklepal so, da je imela cepetec, toda ne pravega.

Pod pragom zakopana ali v obleko všita čarolija je tudi doseglja svoj namen, posebno še, ako se je poleg nahajal listek z magično besedo "SEVA" ali "SYTIAM". Prva je nepoznanega izvira, druga pa baje znači: Satanas te trahaj in amorem mei.

Konečno treba omeniti še one, ki so se zaklepali v sobe, da so tam mrmrali nerazumljive besede in izvrševali eksperimente z voščeniimi kipei in svčki, dalje z oblekami, s trakovi, z lasmi in drugimi predmeti, ki so se poprej nahajali v lasti določenih oseb.

Seveda s tem še dolgo ni izčrpan besednjak snovi, služeeh v pripravo ljubezni vzbujajočih sredstev, ki se glede sestave tudi dandanes ne razlikujejo od onih v minolosti.

Poleg sredstev gori navedene vrste je ljudstvo poznalo in še pozna protisredstva, uničujoča pričarano ljubezen. Pri nas na Kranjskem rabijo v to razna zelišča, n. pr. sladke koreninice in rmene liste solnčnice; Val. Kreuter mann pa je bil v zdravljenju ljubimsko-bolezni bolj kompliciranega mišljenja, ker v knjižici "Der curiose und vernünftige Zauberarzt", Frankf., 1726, priporoča nastopno:

"Če je kdo začaran, da ne more onustiti gotovega človeka, bodisi moškega ali ženskega spola, naj odtrga pest belih kresnic, rastločih ob potih in stezah, ter jih z dvema pestmi doranta izkuha v

vodi. Ta čaj naj potem pije devet dni zaporedoma ter med tem časom nosi desni čevljar na levi, levi pa na desni nogi. Dalje je paziti, da pacient ne stopi z boso nogo na zemljo."

Kakor je možno odpraviti pričarano ljubezen, tako je po mnenju vraže možno uničiti pravo ljubezen, obstoječo med zakonskimi in zaljubljenici. Najbolj na glasu v tej zadevi je popenjanje pasu in zaklepanje ključalnic povodom zarok, porok in drugih sličnih slučajev. Na ta način se uniči soglasje dvojice, katero more zopet spraviti le protisredstvo.

Poleg čarovniške pridobitve in magičnega uničenja ljubezni pozna ljudstvo tudi čarolijo, vplivajočo na narod. Po nekaterih krajih slovanskega juga je razširjena vraža, da, če nevesta nosi pri poroki v venu vpleteno mladiko beke, je pri njej porod izključen za celo življenje, pritem ko ga mladike gabra izključujejo le za toliko let, kolikor se jih ravno nahaja v venu. Pravijo, da je izkušnja potrdila resničnost te čarolije.

Užitna sredstva iz poznanih vzrokov tu ne pridejo v poštev.

(Konec prihodnič.)

CUNARD HUNGARIAN LINE

Iz New Yorka v Sredozemsko morje in Adriatička oristanjska. V REKO potom GIBALTARJA, NEAPELJA IN TRSTA.

Novi, moderni parniki s dvema vijakoma.

Slavonia, Pannonia, Carpathia, Ullonia (Težki 10,000 do 13,000 stotov)

Parnika "CARONIA" in "CARMANIA", dva največja parnika na svetu celo leto redno vozita.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn St., Chicago

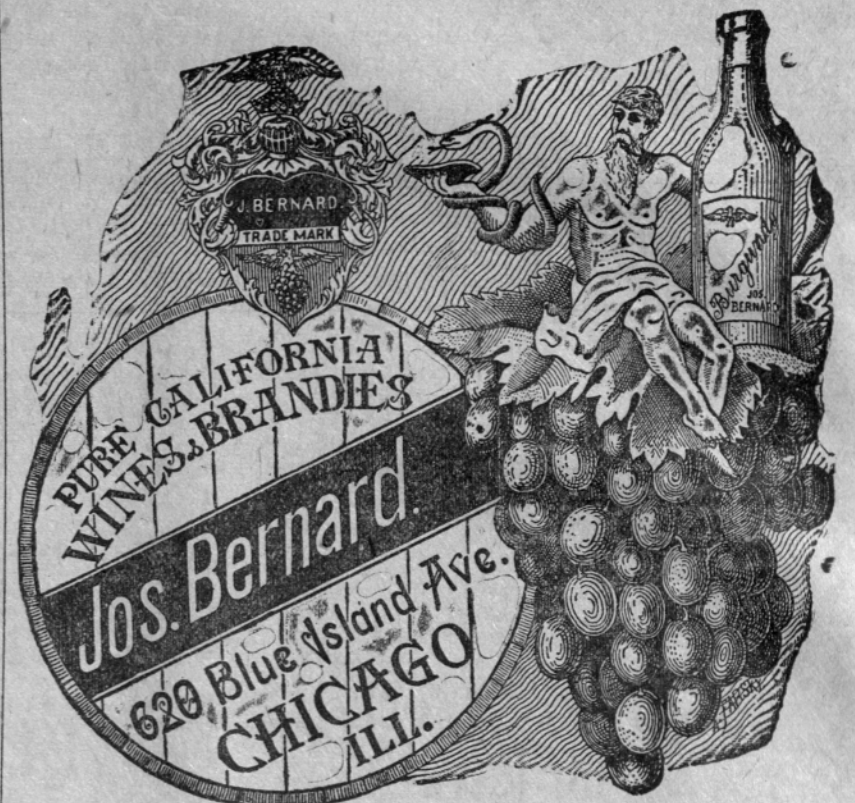
Najnovejša slovanska tvrdka

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Edina vinarna, ki toči najboljšo kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da se ni nikdar v svojem življenju pokesil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je navarno znamenje narave. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, oamoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako živite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Stori Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakemu želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih.

Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.